

Akadeemik Agu Laisk 80

Agu Laisk on sündinud 3. mail 1938. aastal Tartus. Õppides Hugo Treffneri Gümnaasiumis, süvenes tema varajane huvi täppis- ja reaalteaduste vastu. Lõpetanud gümnaasiumi, astus Agu Laisk 1956. aastal Tartu Ülikooli füüsikaosakonda ja lõpetas selle 1961. aastal füüsik/füüsika õpetaja diplomiga. Järgnes aspirantuur Füüsika ja Astronoomia Instituudis Tõraveres, kus ta Juhan Rossi (hilisem akadeemik) juhendamisel tegeles taimkatte kiirgusomaduste uurimisega. Füüsika-matemaatikateaduste kandidaadi väitekirja “Päikesekiirguse levi taimkattes seoses fotosünteetilise produktsiooniga” kaitses Agu Laisk 1965. aastal. Selle töö käigus sai senisest füüsikust bioloog. Doktoriväitekirja “Lehe fotosünteesi ja fotohingamise kineetika” kaitses Agu Laisk 1975. aastal Timirjazevi nimelise NSVL TA Taimefüsioloogia Instituudis.

Aastatel 1964–1992 töötas Agu Laisk Füüsika ja Astronoomia Instituudis noorem- ja vanemteaduri ning biofüüsika laboratooriumi juhataja ametikohtadel. Ajavahemikul 1992–2013 jätkas ta Tartu Ülikooli molekulaar- ja raku-bioloogia instituudis, kus temast sai korraline professor ja taimefüsioloogia õppetooli juhataja, hiljem vanemteadur. Aastatel 2002–2005 oli ta Eesti TA uurija-professor ja aastast 2003 on ta Tartu Ülikooli emeriitprofessor. Alates 2014 oli Agu Laisk Tartu Ülikooli tehnoloogiainstituudis taimefüsioloogia vanemteadur ning käesoleval ajal on ta samas projektijuht.

Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks valiti Agu Laisk 1994. aastal.

Agu Laisk on väljapaistev taimede fotosünteesi uurija, kelle teadustööd on läbi aastate saatnud küsimus „Mis määrab fotosünteesi kiiruse?“. Sellele vastamiseks on Agu Laisk juhtinud konstrueeritud maailma kõige kiirem fotosünteesi mõõtmisüsteemi, koostatud kõige keerulisem fotosünteesimudel ja saadud hulgaliselt fotosünteesiprotsessi valgustavaid teadustulemusi, mille kohta saab öelda „maailmas esimene“. Akadeemik ise peab oma edu aluseks suurepärase meeskonda ja unikaalset aparadihituslikku baasi, mis on tema laboratooriumis välja töötatud ning mille eest 2010. aastal pälviti rahvusvahelise fotosünteesi uurijate ühingu innovatsiooni-preemia. Kolmel korral on Agu Laisk tööd tunnustatud riikliku teaduspreemiaga (1985, 1999 ja 2018 – elutöö-preemia).

2001. aastal autasustati Agu Laiska Valgetähe IV klassi teenetemärgiga.

Õppe- ja teadustöö kõrvalt on akadeemik Laisk alati leidnud aega muusika jaoks. Armastust džässmuusika ja saksofoni vastu jätkub tal tänaseni ning erinevatel üritustel võib nautida tema kõrgetasemelist esinemist.